

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **FOCUS – METAL, s.r.o.**, IČ 62303414
sídlem Jiráskova 399/11, 757 01 Krásno nad Bečvou
zastoupená advokátem Mgr. René Gemmelem
sídlem Ak v Ostravě, Poštovní 2, 728 95 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2020, č. j. KrÚ - 32229/2020/122/OMSŘI/Fr-r,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní v platném znění (dále jen „s.ř.s.“) domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle ust. § 60

zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění platném do 30. 6. 2002, (dále jen „správní řád“) zamítnuto jako nepřípustné odvolání žalobce proti třem rozhodnutím správních orgánů prvního stupně (dále též „stavební úřad“), a to 1) proti rozhodnutí Městského úřadu Chocení, odboru výstavby ze dne 12. 11. 1996, č. j. Výst. 1527/024-96, jímž bylo rozhodnuto o umístění stavby „Úpravna vody v obci S. J.“ (objekty SO 01 Úpravna vody, SO 02 Kalové laguny, SO 03 Trubní napojení, SO 04 Kabelová přípojka NN, SO 05 Oplocení, SO 06 Terénní a sadové úpravy, SO 07 Ovládací kabel) na pozemcích par. č. st. X, par. č. st. X, par. č. st. X v kat. území Z. a S. J. (dále jen „rozhodnutí o umístění stavby ze dne 12. 11. 1996“); 2) proti rozhodnutí Městského úřadu Chocení, odboru výstavby ze dne 4. 6. 1997, č. j. Výst. 0477/018-97, jímž bylo vydáno stavební povolení na výše zmíněnou stavbu (dále jen „stavební povolení ze dne 4. 6. 1997“); 3) proti rozhodnutí Městského úřadu Chocení, odboru výstavby ze dne 23. 1. 2001, č. j. Výst. 2268/086-2001, jímž bylo povoleno užívání této stavby (dále jen „kolaudační rozhodnutí ze dne 23. 1. 2001“).

2. Žalobce považuje za chybné právní závěry žalovaného o tom, že nebyl oprávněnou osobou k podání odvolání. Namítal, že není podstatné, že nebyl v době vydání napadených rozhodnutí vlastníkem pozemků, na nichž byla umístěna, povolena a zkolaudována výše specifikovaná stavba, na základě tří odvoláním napadených rozhodnutí stavebního úřadu. Za podstatnou považuje proti tomu tu okolnost, že vlastníkově pozemků, kterým byl postupně Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik (vlastníkem do 30. 6. 1996), MILNEA, státní podnik v likvidaci (vlastníkem od 1. 7. 1996 do 31. 5. 2005) a žalobce (od 31. 5. 2005 do současnosti), nebyla uvedena rozhodnutí doručena. Žalobce má za to, že s ohledem na uvedené závažné procesní pochybení nenabyla uvedená prvostupňová rozhodnutí právní moci. Vzhledem k tomu, že subjekt Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. nabytí svá práva na základě napadených prvostupňových rozhodnutí, byl žalovaný toho názoru, že je třeba chránit jeho práva nabytá v dobré víře. Žalobce byl dle žalovaného obeznačen s povolením, realizací a zkolaudováním staveb již při koupi těchto pozemků v dražbě, tedy ode dne 31. 5. 2005 (kolaudační rozhodnutí pro vodoprávní stavbu bylo zapsáno ve veřejném seznamu, v katastru nemovitostí, v roce 2000 a pro stavbu technického vybavení, oplocení, terénní úpravy v roce 2001). Žalobce je přesto přesvědčen, že s ním měly správní orgány jednat jako s účastníkem řízení (od 31. 5. 2005), neboť řízení nemohla být pravomocně ukončena, a že mu měly doručit meritorní rozhodnutí. Žalobce proto považuje za lhostejné, že „v době nabytí vlastnictví k pozemkům věděl, že jsou na něm umístěny stavby třetí osoby“ a své odvolání podané proti třem shora uvedeným prvostupňovým rozhodnutím stavebního úřadu považuje za včasné a přípustné.
3. Žalovaný dle žalobce pomíjí, že na akciovou společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a. s. jako na nástupnickou organizaci Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik, přešla jen ta práva a povinnosti, která se týkala privatizovaného majetku, nikoliv pozemky, na kterých byla stavba umístěna, povolena a zkolaudována. Proto také žalobce sporuje závěr žalovaného o dobré víře ve vztahu k nabytým právům touto akciovou společností. Podstatné dle žalobce je, že od 1. 7.

1996 byl vlastníkem pozemků MILNEA, státní podnik v likvidaci, jako právní nástupce organizace Vodovy a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik, tedy správní orgány měly jednat s tímto subjektem jako s účastníkem řízení, nikoliv pouze s akciovou společností Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a. s., která žádala o umístění, povolení a zkolaudování dotčené stavby. Bez vlivu na uvedené je přitom dle žalobce ta okolnost, že vlastnictví subjektu MILNEA, státní podnik v likvidaci, k předmětným pozemkům bylo zapsáno až v roce 2003, neboť tento subjekt nabyl vlastnictví na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR ze dne 19. 6. 1996, č.j. 2856/96-2010, přičemž rozhodný je stav dle hmotného práva, neboť stav zápisu údajů v katastru nemovitostí je pouze vyvratitelnou právní domněnkou, nikoliv právní fikcí.

4. Vzhledem k tomu, že nikdy nebyla uvedená prvostupňová rozhodnutí doručena vlastníkově dotčených pozemků, tedy dle žalobce nebyla prvostupňová řízení dosud pravomocně ukončena, navrhl žalobce, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na obsah žalovaného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl. Zejména zdůraznil, že v průběhu správního řízení nikdo nezpochybnil stav vlastnictví k dotčeným pozemkům uvedený v katastru nemovitostí. Movitý i nemovitý majetek subjektu Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik, byl v rámci privatizačního projektu převeden Fondem národního majetku, a to notářským zápisem ze dne 8. 11. 1993 na společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. Současně žalovaný zopakoval svoje přesvědčení o právních účincích zápisu do katastru nemovitostí v dané věci a o tom, že od 1. 1. 1993 je chráněna dobrá víra toho, kdo vychází ze stavu uvedeného v katastru nemovitostí, ledaže mu musel být znám stav jiný. Mimo to žalovaný trvá na tom, že ani MILNEA, státní podnik v likvidaci, ani žalobce nehájili včas svá práva, proto nemůže být žalobcovo odvolání včasné a přípustné.
6. Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku, kde zopakoval svoji polemiku s jeho závěry a doplnil, že žalovaný jako správní orgán státní správy se nemůže dovolávat dobré víry ve stav zápisu v katastru nemovitostí, neboť je to opět stát, kdo rozhodl o přechodu majetku z jednoho státního podniku na druhý. Dle žalobce tak měl žalovaný na základě podaného odvolání věc vrátit bez věcného vyřízení stavebnímu úřadu k doručení prvostupňových rozhodnutí žalobci a následně rozhodnout o podaných odvoláních ve prospěch žalobce.
7. Krajský soud přezkoumal bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.) žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Z obsahu správního spisu a z tvrzení účastníků, která nejsou vzájemně sporná, vyplývají následující rozhodné skutečnosti:
9. Žalobce je od roku 2005 vlastníkem pozemků par. č. X a par. č. X v kat. území S. J., které byly v době vedení správních řízení, jejichž výsledkem byla shora uvedená

rozhodnutí o umístění stavby, stavební povolení a kolaudační rozhodnutí, součástí pozemku par. č. X, jehož vlastníkem byla na základě hospodářské smlouvy z roku 1966 (vložená do katastru nemovitostí) Česká republika s pověřením práva hospodaření s majetkem státu pro Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik. Na pozemku par. č. X byl přitom již v době před zahájením řízení o umístění stavby umístěn podzemní vodojem a související provozní zařízení, ke kterému bylo vedeno výtlačné potrubí od podzemního jímacího zařízení, které zásobovalo okolní obce pitnou vodou, a přístupová cesta k těmto zařízením. Nástupnickou organizací Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik, se stala, jak dokládá ve správním spise založený notářský zápis ze dne 8. 11. 1993, zn. N 144/93 NZ 138/93, společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a.s. Dle zakladatelské listiny sepsané ve formě uvedeného notářského zápisu bylo základní jmění této společnosti představováno cenou hmotného a dalšího majetku Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, státní podnik. Žadatelem o vydání územního rozhodnutí, stavebního povolení a kolaudačního rozhodnutí byla přitom právě společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí a.s., s ní tedy prostřednictvím jejího zástupce, Vodohospodářsko-inženýrské služby spol. s r.o., správní orgán prvního stupně jednal jako s účastníkem stavebního řízení a jí, resp. jejímu zástupci dotčená rozhodnutí doručil. Svěření správy pozemků par. č. X (následně rozděleného) MILNEA, státní podnik v likvidaci, na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR ze dne 16. 6. 1996 bylo zapsáno do katastru nemovitostí až v roce 2003 na základě notářského zápisu ze dne 18. 3. 2003 zn. N112/2003 a NZ 98/2003. Z uvedeného důvodu proto stavební úřad jako správní orgán prvního stupně nejednal s MILNEA, státní podnik v likvidaci, jako s účastníkem stavebního řízení (účastenství dle platné právní úpravy § 34 zák. č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu /stavební zákon/).

10. Žalovaný v žalovaném rozhodnutí zdůraznil, že všechna tři rozhodnutí nabyla právní moci a že žalobce neosvědčil svůj právní zájem z pohledu upření, omezení či krácení práv vlastníka pozemků v uvedených správních řízeních, ve kterých byla rozhodnutí vydána. Zároveň žalovaný poukázal na podstatnou skutečnost, totiž že se skutečným stavem, který se týkal všech tří rozhodnutí a vlastnických vztahů, byl žalobce seznámen při nákupu pozemků v dražbě v roce 2005.
11. Problematikou ochrany opomenutého účastníka správního řízení, vedeného podle dřívější právní úpravy podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007-118). Podle tohoto rozhodnutí existují dvě skupiny skutečně nebo zdánlivě opomenutých účastníků: „*ti, které za opomenuté správní orgán sám považuje, a ti, jejichž účastenství správní orgán popírá.* (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007-118, bod 39). I v dané věci lze aplikovat závěry z tohoto rozhodnutí, uvedené v bodu 60, podle něhož „*Z práva nelze dovodit, že účinky rozhodnutí vydaného veřejnou mocí (a tedy vznik subjektivních práv a povinností) mohou jen pouhým během času nastat vůči tomu, kdo v rozporu se zákonem nemohl vykonávat práva účastníka řízení, v němž takové rozhodnutí bylo vydáno, neznal obsah rozhodnutí,*

nemohl se procesu účastnit, a nemohl se proti jeho vydání bránit prostředky, které mu procesní předpis umožňuje. Nelze dovodit ani to, že nesprávné vyznačení právní moci na rozhodnutí za situace, kdy některému účastníkovi rozhodnutí nebylo oznámeno, může mít pro takového účastníka fatální důsledky jen proto, že od nesprávného vyznačení správní moci uběhla dlouhá doba. Zároveň však je zde v této souvislosti pro případ, že se skutečně jedná o opomenutého účastníka správního řízení, uvedeno: „A naopak: nelze na újmu ostatních účastníků řízení zvrátit právní moc rozhodnutí jen proto, že některému (opomenutému) účastníkovi nebylo rozhodnutí řádně formálně oznámeno (doručeno), jestliže přitom takový účastník obsah rozhodnutí znal buď fakticky (např. pošta vydala zásilku s rozhodnutím nesprávnému sousedovi, rozhodnutí nebylo doručeno do vlastních rukou) nebo proto, že si takovou vědomost zjednal z jiného zdroje (např. od jiného účastníka řízení, který mu předal kopii rozhodnutí, s rozhodnutím se seznámil v jiné věci, nahlížení do spisu v pozdější době atd.).“ Zároveň totiž platí, že: „V takovém případě nastává fikce oznámení, a od ní se odvíjí běh lhůt stejně tak, jako by došlo k oznámení řádnému. K tomu je však zapotřebí, aby toto faktické „oznámení“ mělo pro opomenutého účastníka řízení zásadně stejnou informační hodnotu jako oznámení řádně procesně učiněné; je přirozeně zapotřebí - neboť tu chybí obvyklý průkaz doručení (doručenka) - ustavit okamžik faktického oznámení co nejspolehlivěji; v praxi pak zřejmě tak, že bude určen nejpozdější den, ve kterém opomenutý účastník nabyl potřebné vědomosti; pochybnost tu prospívá tomu, kdo byl opomenut.“

12. Dále je v tomto rozsudku uvedeno (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007-118, bod 49): *„Nebude tedy na místě favorizovat účastníka, který ač prokazatelně a v dostatečném rozsahu věděl, že se mu stala újma na právech vydáním rozhodnutí v řízení, v němž byl opomenut – proti tomu včas nezasáhl (z liknavosti, z důvodu spekulací, pro zamýšlenou budoucí šikanu třetích osob) nebo prostě proto, že se zásahem do svých vlastních práv původně souhlasil (má tu místo zásada klasické římské jurisprudence volenti not fit iniuria neboli „svolnému se neděje bezpráví“). Jestliže výše zmíněné závěry platí v případě opomenutého účastníka řízení, tak tím spíše platí pro jeho právního nástupce. Žalobce nabyl zmíněné pozemky v dražbě dne 31. 5. 2005 a byl obeznámen se všemi povolenými a schválenými stavbami na dotčených pozemcích v rámci zmíněné dražby, což ani žalobce v žalobě nepopírá. V takovém případě je přinejmenším s podivem, že se teprve v roce 2019 (podáno odvolání) domáhá svého účastenství ve zmíněných řízeních z let 1996, 1997 a 2001, když měl možnost seznámit se s právním stavem týkajícím se účastenství svých právních předchůdců v předmětných řízeních při koupi stavby a zmíněných pozemků v roce 2005. To však ničeho nenamítal a „najednou z ničeho nic“, 14 let po nabytí vlastnictví a 18 let po kolaudačním rozhodnutí se domáhá svého účastenství z důvodu právního nástupnictví a pochybení stavebního úřadu při doručování zmíněných rozhodnutí.“*
13. Krajský soud je přesvědčen o tom, že v daném případě je třeba poskytnout ochranu naopak stavebníkovi, který nabyl práva v dobré víře v zákonnost a věcnou správnost vydaných rozhodnutí o umístění stavby, stavebního povolení a kolaudačního rozhodnutí a naopak je namístě neposkytnout ochranu právu vlastníka dotčených pozemků, když k zásahu do vlastnického práva došlo před více jak 18 lety, a to zejména

z toho důvodu, že především právní předchůdce žalobce nebyl (a je nepodstatné, že jeho právní předchůdci a nikoliv on sám) svých práv dostatečně dbalý a neuplatnil je v časové souvislosti s předmětným zásahem, ačkoliv tak při bdělosti, kterou lze od každého vlastníka vyžadovat, učinit mohl (shodně usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 2023/10-1). V dané věci nadto, jak již uvedeno, žalobce vyčkával 14 let s hájením svého práva, ač mu právní stav staveb umístěných na dotčených pozemcích v jeho vlastnictví byl prokazatelně znám již v roce 2005.

14. Krajský soud se zcela ztotožnil s nosným důvodem posouzení věci žalovaným, jež se opírá právě o výše citované usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. II. ÚS 2023/10-1, v němž byla projednávána obdobná věc. Výše zmíněným usnesením Ústavního soudu byla odmítnuta ústavní stížnost proti rozsudku NSS ze dne 30. 4. 2010, č. j. 2 As 20/2010-57, přičemž v této věci stěžovatel rovněž jako v projednávané věci namítal, že nebylo právním předchůdcům žalobce doručeno stavební povolení. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku ze dne 30. 4. 2010, č. j. 2 As 20/2010-57 zdůraznil citovaný závěr rozšířeného senátu NSS uvedený v rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č.j. 2 As 25/2007-126, bod 49, podle něhož není namístě favorizovat účastníka, který – ačkoliv prokazatelně a v dostatečném rozsahu věděl, že se mu stala újma na právech vydáním rozhodnutí v řízení, v němž byl opomenut – proti tomu včas nezasáhl. V tomto, projednávané věci obdobném, případě soud zdůraznil, že: „*stěžovatel koupil předmětný pozemek s vědomím, že se na něm nachází stavba a nemůže proto tvrdit, že o ní nevěděl (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2010, č. j. 2 As 20/2010-57, bod 28).*“
15. V projednávané věci se tedy jedná o obdobný případ, kdy žalobce nebyl a ani teoreticky nemohl být účastníkem řízení, tj. řízení o umístění stavby, řízení o povolení stavby a kolaudačního řízení, které byly ukončeny v době, kdy žalobce ještě nebyl vlastníkem zmíněných pozemků (kolaudační rozhodnutí vydané pro vodoprávní stavbu bylo zapsané ve veřejném seznamu v roce 2000 a pro stavby technického vybavení, oplocení terénní úpravy v roce 2001). Při koupi předmětných pozemků v dražbě, tedy nejpozději ode dne 31. 5. 2005 byl žalobce nutně obeznámen o všech povolených a zkolaudovaných stavbách na předmětných pozemcích. Je proto třeba chránit stavebníka, který jednal v dobré víře v regulérnost vydaných zmíněných povolení (obdobně rovněž nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2004, sp. zn. IV. ÚS 430/04). Je třeba také přihlídnout ke skutečnosti, že žalobce nebyl a ani neměl být účastníkem kolaudačního řízení a pokud měl nějaké námitky z hlediska nabytí právní moci kolaudačního rozhodnutí, tak měl a mohl tyto námitky uplatnit při koupi pozemků v dražbě. Naproti tomu právní předchůdce žalobce, ale ani žalobce sám, a to po řadu let (od roku 2005 do roku 2019), neprojevovali nesouhlas s postupem správního orgánu v dané věci, tedy ze strany žalobce se vedle vědomosti o koupi pozemků, na nichž je zkolaudována stavba, jednalo o liknavost, tedy v jeho případě je namístě uplatnit již zmíněnou klasickou římskou zásadu *volenti non fit iniuria*, neboli „*svolnému se neděje bezpráví*“.
16. Vzhledem ke všem shora uvedeným důvodům soud vyhodnotil žalobu jako nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

17. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému krajský náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu nevznikly žádné náklady řízení, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti. Pro úplnost soud dodává, že osobě zúčastněné na řízení - Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. - právo na náhradu nákladů soudního řízení nevzniklo (§ 60 odst. 5 s.ř.s., *a contrario*).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice dne 29. června 2021

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu